

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Grondrechten](#) > [Luxembourg](#)

Nationale rechtbanken en relevante niet-justitiële instanties

Inhoud aangereikt door
Luxemburg

Luxemburg

Nationale rechtbanken

De grondrechten liggen vervat in internationale teksten zoals het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de verdragen van de Verenigde Naties, en ook in de Luxemburgse grondwet en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie voor zaken die onder de Europese wetgeving vallen.

De in deze wetteksten vastgelegde grondrechten kunnen worden ingeroepen voor elke nationale rechtbank, zowel voor straf- en burgerlijke rechtbanken als voor handels- of administratieve rechtbanken.

Inbreuken op de grondrechten kunnen worden bestraft via een vonnis van een nationale rechtbank, zowel van burgerlijke of strafrechters als, in voorkomend geval, van handels- of administratieve rechters.

<https://justice.public.lu/fr.html>

<https://justice.public.lu/fr/annuaire.html>

Ombudsman

Ombudsman

De Ombudsman ressorteert onder het Parlement (*Chambre des députés*) en ontvangt bij de uitoefening van zijn/haar taken geen instructies van andere instanties.

De Ombudsman heeft als taak klachten aan te nemen van natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen over zaken waarbij ze persoonlijk betrokken zijn en die verband houden met de werking van de centrale en lokale overheden en openbare instellingen die onder de verantwoordelijkheid van de nationale en plaatselijke autoriteiten vallen, met uitsluiting van hun industriële, financiële en commerciële activiteiten. In deze context kunnen klachten worden voorgelegd die rechtstreeks of indirect betrekking hebben op de mensenrechten.

Elke natuurlijke persoon of privaatrechtelijke entiteit die van mening is dat in een zaak waarbij hij/zij betrokken is, een van de in de vorige paragraaf bedoelde autoriteiten niet conform haar rol gehandeld heeft of de overeenkomsten, wetten of regels geschonden heeft, kan hetzij schriftelijk hetzij mondeling op het secretariaat vragen dat de zaak ter kennis van de Ombudsman wordt gebracht.

De klacht kan slechts worden neergelegd nadat de vereiste administratieve procedures bij de betrokken instanties werden afgerond.

De bij de Ombudsman ingediende klachten schorten de beroepstermijnen met name bij de bevoegde rechtbanken niet op.

De Ombudsman mag niet tussenbeide komen in gerechtelijke procedures en evenmin de gegrondheid van een

rechterlijke beslissing in twijfel trekken. In geval van niet-uitvoering van een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing kan de Ombudsman de betrokken instantie echter gelasten binnen een door hem/haar vastgestelde termijn aan de beslissing te voldoen.

De klacht moet betrekking hebben op een concrete aangelegenheid waarbij de indiener van de klacht persoonlijk betrokken is. Klachten mogen geen betrekking hebben op de werking van de administratie in het algemeen.

Indien de Ombudsman een klacht als gegrond beschouwt, zal hij/zij de klager en de administratie adviseren en de betrokken dienst en de klager alle aanbevelingen geven die hij/zij voor een minnelijke schikking van de klacht nodig acht. Deze aanbevelingen kunnen voorstellen omvatten om de werking van de betrokken dienst te verbeteren.

Indien de Ombudsman van oordeel is dat toepassing van de bestreden beslissing in verband met een ingediende klacht onrechtvaardig zou zijn, kan hij/zij met inachtneming van de wet- en regelgeving aan de betrokken dienst billijke oplossingen voor de situatie van de klager aanbevelen en aangeven welke aanpassingen naar zijn/haar mening nodig zijn aan de wet- en regelgeving waarop de beslissing is gegrond.

Tegen een beslissing van de Ombudsman om geen gevolg te geven aan een klacht, kan geen beroep worden ingesteld.

Ombudsman

36, rue du Marché-aux-Herbes
L-1728 Luxembourg

Tel.: +352 26270101
Fax: +352 26270102

Website: <http://www.ombudsman.lu/>
E-mail: info@ombudsman.lu

Gespecialiseerde organen op het gebied van mensenrechten

Raadgevende Commissie voor de mensenrechten (*Commission consultative des droits de l'Homme*)

De Raadgevende Commissie voor de mensenrechten (CCDH) is een adviesorgaan van de regering belast met de bevordering en bescherming van de mensenrechten in het Groothertogdom Luxemburg. Met dit doel voor ogen reikt de Commissie de regering adviezen, studies, standpunten en aanbevelingen aan die ze over alle algemene kwesties betreffende de mensenrechten in het Groothertogdom Luxemburg volledig onafhankelijk opstelt. In haar adviezen vestigt ze de aandacht van de regering op de maatregelen die naar haar mening tot de bescherming en bevordering van de mensenrechten zullen bijdragen. De eerste minister geeft de adviezen, studies, standpunten en aanbevelingen van de Commissie door aan het Parlement.

De Commissie geeft uitsluitend advies aan de regering en heeft geen beslissingsbevoegdheid.

Ze is niet bevoegd om individuele zaken te behandelen.

Werkzaamheden van de Commissie zijn:

- vrij alle kwesties onderzoeken die onder haar bevoegdheid vallen, of de regering ze nu heeft voorgelegd of de Commissie ze zelf op zich heeft genomen op voorstel van een van haar leden, andere persoon of organisatie;
- iedereen horen en alle relevante informatie of documenten ontvangen die nodig zijn om situaties te beoordelen die onder haar bevoegdheid vallen;
- haar standpunten en aanbevelingen hetzij rechtstreeks hetzij via de pers bekend maken aan het publiek;
- een dialoog voeren met andere zowel gerechtelijke als niet-gerechtelijke instanties die zich bezighouden met het beschermen en bevorderen van de mensenrechten.

Raadgevende Commissie voor de mensenrechten (*Commission consultative des droits de l'Homme*)

71-73, rue Adolphe Fischer
L-1520 Luxembourg

Tel.: +352 26202852
Fax. : +352 26202855
Fax. : +352 26202855

Website: <https://ccdh.public.lu/>
E-mail: info@ccdh.public.lu

Ombudsman voor kinderen en jongeren (*Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher, OKaJu*)

De taken van de OKaJu

De taken van de OKaJu zijn vastgesteld in de wet van 1 april 2020 tot instelling van de Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher:

1. hij/zij onderzoekt klachten over niet-eerbiediging van de rechten van het kind. Hij/zij doet aanbevelingen voor het herstel van de gemelde situatie;
2. hij/zij analyseert de opgezette mechanismen om, indien nodig, de bevoegde instanties aan te bevelen aanpassingen door te voeren om ervoor te zorgen dat de rechten van het kind op duurzame wijze beter worden beschermd en bevorderd;
3. hij/zij meldt gevallen van niet-eerbiediging van de rechten van het kind aan de bevoegde autoriteiten;
4. hij/zij adviseert natuurlijke of rechtspersonen over het in praktijk brengen van de rechten van het kind;
5. hij/zij vergroot het bewustzijn van kinderen over hun rechten, en van het publiek over de rechten van het kind;
6. hij/zij stelt adviezen op over alle wetsontwerpen, wetsvoorstellen en ontwerpen van groothertogelijke verordeningen die van invloed zijn op de eerbiediging van de rechten van het kind;
7. hij/zij stelt op verzoek van de regering of het Parlement adviezen op over alle kwesties die verband houden met de rechten van het kind.

De medewerk(st)ers van de dienst van de OKaJu komen bij de uitoefening van hun taken niet tussenbeide in lopende gerechtelijke procedures.

Iedere natuurlijke of rechtspersoon kan de Ombudsman voor kinderen en jongeren schriftelijk of mondeling om advies vragen over het in de praktijk brengen van de rechten van het kind.

Het antwoord van de Ombudsman voor kinderen en jongeren wordt, afhankelijk van de vorm van het verzoek, schriftelijk of mondeling gegeven.

Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher

2, rue Fort Wallis
L-2714 Luxembourg

Tel.: +352 26123124
Fax: +352 26123125

Website: <http://ork.lu/index.php/en/>

Centrum voor gelijke behandeling (*Centre pour l'égalité de traitement*)

Het Centrum voor gelijke behandeling, dat zijn taken volstrekt onafhankelijk verricht, heeft tot doel de gelijke behandeling van alle mensen zonder enige discriminatie op grond van ras, etnische oorsprong, geslacht, godsdienst of overtuiging, handicap of leeftijd te bevorderen, analyseren en controleren.

De voornaamste taken van het Centrum zijn:

- rapporten publiceren, advies uitbrengen, aanbevelingen doen en studies uitvoeren over alle kwesties die verband houden met de voormelde vormen van discriminatie;
- alle inlichtingen en documenten leveren en verstrekken die nuttig zijn bij het vervullen van zijn opdracht;
- hulp verlenen aan personen die menen het slachtoffer van discriminatie in de zin van artikel 1 van de wet inzake gelijke behandeling van 28 november 2006 te zijn door hen te begeleiden en advies te geven betreffende hun individuele rechten, de wetgeving, rechtspraak en de middelen om hun rechten uit te oefenen.

De informatie over individuele gevallen of situaties die de medewerk(st)ers van het Centrum bij de uitoefening van hun taken ontvangen, valt onder het beroepsgeheim. Deze geheimhoudingsplicht belet het Centrum niet om de bevoegde gerechtelijke instanties alle inlichtingen te verstrekken in verband met een mogelijke discriminatie van slachtoffers in de zin van artikel 1 van de wet inzake gelijke behandeling van 28 november 2006.

De medewerk(st)ers van het Centrum komen bij de uitoefening van hun taken niet tussenbeide in lopende gerechtelijke procedures.

De medewerk(st)ers van het Centrum hebben het recht alle informatie, bewijzen of documenten te vragen die ze nodig hebben om hun werk te verrichten, met uitzondering van die welke onder het medisch of ander beroepsgeheim vallen.

Centre pour l'égalité de traitement

B.P. 2026
L-1020 Luxembourg

Tel.: +352 26483033
Fax: +352 26483873

Website: <http://cet.lu/fr/>
E-mail: info@cet.lu

Nationale Commissie voor gegevensbescherming (*Commission nationale pour la protection des données*)

De Nationale Commissie voor gegevensbescherming is een publiekrechtelijke overheidsinstelling. Ze voert de haar toegewezen taken in volstrekte onafhankelijkheid uit.

Ze brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit over haar werkzaamheden bij de leden van de regeringsraad.

De Commissie heeft als taak:

- controleren en erop toezien dat persoonsgegevens op een rechtmatige wijze worden verzameld en verwerkt en de verantwoordelijken voor dataverwerking in kennis stellen van hun verplichtingen;
- ervoor zorgen dat de fundamentele rechten en vrijheden van personen en hun persoonlijke levenssfeer in het bijzonder worden geëerbiedigd, en het publiek informeren over de rechten van de betrokkenen;
- klachten en verzoeken tot toetsing van de rechtmatigheid van gegevensverwerking ontvangen en onderzoeken;
- op verzoek van de regering of op eigen initiatief advies uitbrengen aan de regering over de gevolgen van ontwikkelingen op het gebied van gegevensverwerking en informatietechnologie voor de fundamentele rechten en vrijheden; ze kan daartoe studies, onderzoeken of expertises laten uitvoeren.

De Commissie ziet ook toe op de toepassing van de gewijzigde wet van 30 mei 2005 inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie en de uitvoeringsbepalingen daarvan.

Iedereen kan, in eigen naam, via een advocaat of een naar behoren gemachtigde natuurlijke of rechtspersoon bij de Commissie een verzoek indienen met betrekking tot de naleving van zijn of haar fundamentele rechten en vrijheden bij de verwerking van gegevens. De betrokkene wordt op de hoogte gebracht van het gevolg dat aan zijn/haar verzoek wordt gegeven.

Bij de Commissie kan in het bijzonder een verzoek worden ingediend tot toetsing van de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens indien de betrokkene het recht op toegang wordt geweigerd of beperkt.

De Commissie stelt de gerechtelijke instanties in kennis van alle inbreuken waarvan ze op de hoogte is.

Commission nationale pour la protection des données

15, Boulevard du Jazz
L-4370 Belvaux

Tel.: +352 261060-1
Fax.: +352 261060-29

Website: <https://cnpd.public.lu/fr/index.html>

Nationaal Opvangbureau (*Office national de l'accueil*)

Het Nationaal Opvangbureau is opgericht bij de [wet van 4 december 2019](#). De bepalingen van de nieuwe wet inzake opvang zijn op 1 januari 2020 in werking getreden.

Het Nationaal Opvangbureau is in de plaats gekomen van het Luxemburgs Opvang- en Integratiebureau (*Office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration*), dat was opgericht bij de [gewijzigde wet van 16 december 2008 betreffende de opvang en integratie van vreemdelingen in het Groothertogdom Luxemburg](#).

Het Nationaal Opvangbureau heeft tot taak:

1. de opvang te organiseren van personen die om internationale bescherming verzoeken zoals gedefinieerd in de [wet van 18 december 2015](#) inzake internationale bescherming en tijdelijke bescherming;
2. de opvangfaciliteiten te beheren voor de tijdelijke huisvesting van personen die om internationale bescherming verzoeken, vluchtelingen en personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, zoals gedefinieerd in [voornoemde wet van 18 december 2015](#)
3. samen te werken met andere instanties bij het opzetten en beheren van opvangfaciliteiten voor de tijdelijke huisvesting van personen die om internationale bescherming verzoeken, vluchtelingen en personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming;
4. samen met de bevoegde instanties de bouw en inrichting te bevorderen van opvangfaciliteiten voor tijdelijke huisvesting van personen die om internationale bescherming verzoeken, vluchtelingen en personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming.

Bij de uitvoering van deze taak werkt het bureau samen met Europese en internationale instanties.

In uitzonderlijke gevallen en om steekhoudende familiale, humanitaire of gezondheidsredenen kan het bureau ad-hocsteun verlenen aan onderdanen van derde landen als gedefinieerd in artikel 3, punt c), van de [gewijzigde wet van 29 augustus 2008](#) betreffende het vrije verkeer van personen en immigratie, die geen recht hebben op bestaande steun en toelagen.

Office national de l'accueil (ONA)

5, rue Carlo Hemmer
L-1734 Luxembourg

Tel.: +352 247-85700
Fax: +352 247-85720

Website: <https://ona.gouvernement.lu/en/service.html>
E-mail: info@olai.public.lu

Toegang tot de rechter

Juridische informatiedienst (*Service d'accueil et d'information juridique*)

Deze dienst bij de rechtbanken valt onder de bevoegdheid van de procureur-generaal (*procureur général d'Etat*). Deze dienst werd in het leven geroepen om vragen van burgers te beantwoorden en hen algemene informatie te verstrekken over hun rechten en over de wegen en middelen om ze te beschermen.

Tot de taken van de dienst behoren:

- vragen van burgers beantwoorden en ze naar de juiste diensten verwijzen door ze de inlichtingen en technische middelen te geven die ze nodig hebben;
- aan burgers algemene informatie verstrekken over hun rechten met betrekking tot de aan de orde gestelde problemen en over de wegen en middelen om deze rechten te doen gelden;
- luisteren naar hun grieven in verband met de moeilijkheden die ze bij de uitoefening van hun rechten ondervinden en manieren aanreiken om ze te overwinnen.

De dienst verstrekt alleen mondelinge informatie. Schriftelijke raadpleging is niet mogelijk.

Service d'accueil et d'information juridique - Luxembourg

Cité judiciaire
Bâtiment BC
L-2080 - Luxembourg

Tel.: +352 475981-345/325/600

pgsin@justice.etat.lu

Service d'accueil et d'information juridique - Diekirch

Justice de paix

Place Joseph Bech
L-9211 - Diekirch

Tel.: +352 802315

Rechtsbijstand

Rechtsbijstand kan worden verleend zowel aan de eiser als de verweerder, in contentieuze of niet-contentieuze procedures, in of buiten rechte. Om rechtsbijstand te krijgen moet de verzoeker over onvoldoende financiële middelen beschikken, d.w.z. het equivalent van het sociale-integratie-inkomen (*revenu d'insertion sociale*, REVIS). Het onderzoek naar de financiële draagkracht van natuurlijke personen die om rechtsbijstand verzoeken, is gebaseerd op het inkomen en het vermogen van de verzoeker en van eventuele andere leden van zijn huishouden.

Rechtsbijstand wordt geweigerd aan personen van wie het verzoek kennelijk niet ontvankelijk, ongegrond of oneigenlijk is of indien de kosten die eraan verbonden zijn niet in verhouding staan tot het nagestreefde doel.

Rechtsbijstand wordt ook geweigerd indien de verzoeker het recht heeft om de kosten van de rechtsbijstand op de een of andere wijze te verhalen op een derde.

Wie voor rechtsbijstand in aanmerking komt, heeft recht op bijstand van een advocaat en van alle juridische ambtenaren van wie de hulp nodig is gelet op de aard van de zaak, de procedure of de uitvoering ervan.

De deken van de orde van advocaten (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*) of het door hem/haar gemachtigde lid van de raad van de orde (*Conseil de l'ordre*) uit het arrondissement waar de verzoeker verblijft, beslist of rechtsbijstand al dan niet wordt toegekend. Over verzoeken om rechtsbijstand van niet-ingezetenen beslist de deken of het daartoe door hem of haar gemachtigde lid van de raad van de orde.

Personen die over onvoldoende financiële middelen beschikken, kunnen zich tot de deken wenden, hetzij tijdens

hoorzittingen, hetzij schriftelijk.

Indien een persoon die door de politie is aangehouden, verklaart aanspraak te kunnen maken op rechtsbijstand en daarom verzoekt, brengt de advocaat die hem tijdens de aanhouding bijstaat het verzoek over aan de deken.

Website: <https://www.barreau.lu/recourir-a-un-avocat/assistance-judiciaire/>

Voor het gerechtelijk arrondissement Luxemburg

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Luxembourg
Service de l'Assistance Judiciaire
45, Allée Scheffer, L-2520 Luxembourg
L-2013 Luxembourg

Tel.: +352 467272-1

Voor het gerechtelijk arrondissement Diekirch

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Diekirch
B.P. 68
L-9201 Diekirch

■ Laatste update: 25/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.